

❖ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ธุรกรรมใน ธุรกิจดิจิทัล

- 1. ความหมายของธุรกรรมใน
ธุรกิจดิจิทัล

ธุรกรรม

ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า transaction (อ่านว่า แทรน-แซก-ชั่น) หมายถึง การประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะด้านธุรกิจและการเงิน

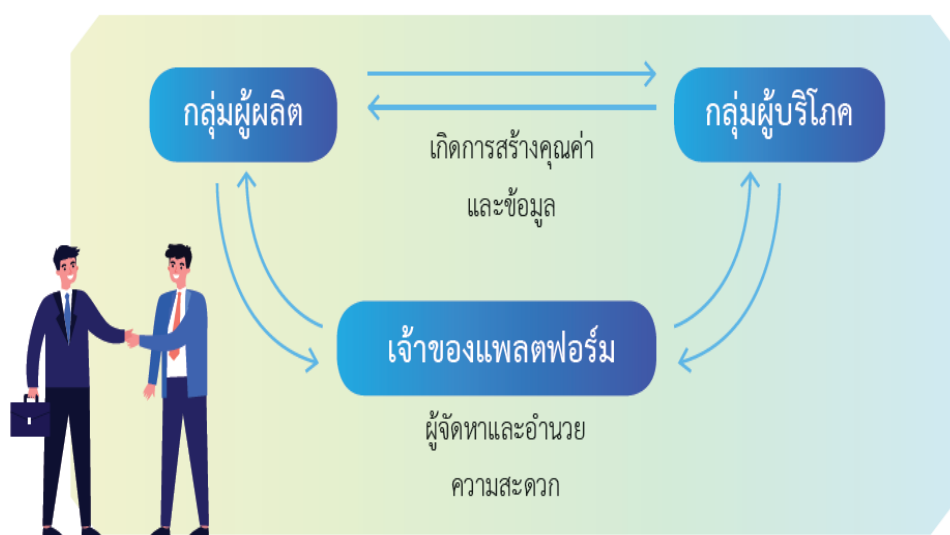
ธุรกิจดิจิทัล

หมายถึง การนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาพัฒนาธุรกิจที่ทำอยู่เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้ทั้งผู้ประกอบการและผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ

• 2 การทำธุรกิจแบบแพลตฟอร์ม (Platform Business)

การทำธุรกิจแบบแพลตฟอร์ม (Platform Business) ได้มี Geoffrey Parker, Marshall Van Alstyne และ Sangeet Choudary ซึ่งเป็นผู้แต่งหนังสือที่มีชื่อว่า Platform Revolution ได้นิยามคำว่า Platform Business คือ โมเดลทางธุรกิจที่สร้างคุณค่าจากการอำนวยความสะดวกให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มคนหรือผู้ใช้งาน ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยทั่วไปก็คือ กลุ่มหนึ่งเป็นผู้บริโภคและอีกกลุ่มเป็นผู้ผลิต

• 3 นวัตกรรมกับธุรกิจดิจิทัล

เป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ การให้บริการ หรือกระบวนการรูปแบบใหม่ อาศัยข้อมูลข่าวสารและการดำเนินการทางด้านเทคโนโลยีโดยมี

เครื่องมือที่นำมาใช้คือ แอปพลิเคชัน (App) จัดการเพื่อตนเองนำเสนอ

โปรแกรมการบริหารข้อมูลของตนเองและเป็นหลัก

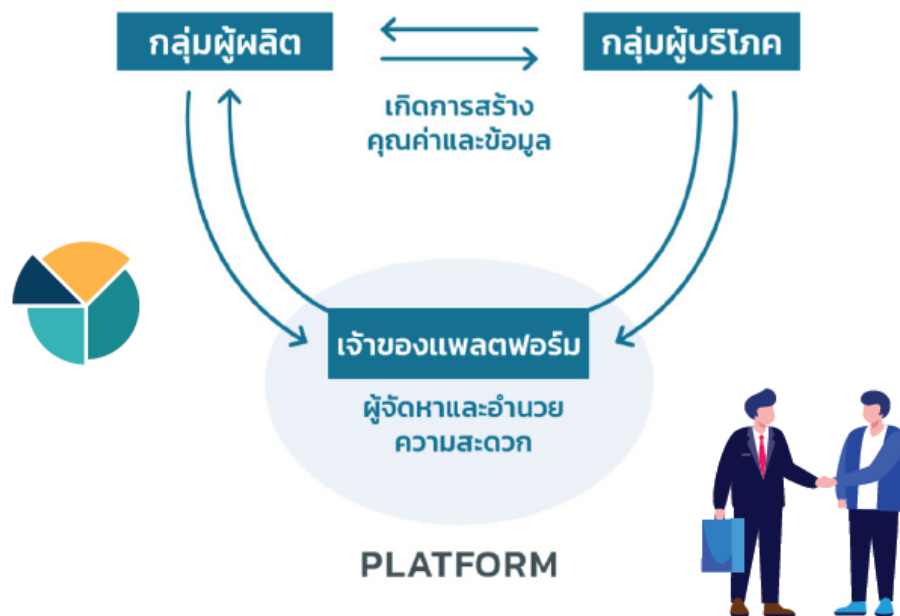

การเป็นเจ้าของแพลตฟอร์มไม่จำเป็นที่จะต้อง
เป็นเจ้าของสินทรัพย์ในสินค้าและบริการที่เกิดขึ้น
ขึ้น แต่จะทำหน้าที่ในการเป็นผู้ที่จัดหาและ
อำนวยความสะดวก ดังต่อไปนี้

- การวางโครงสร้างพื้นฐาน
 - การออกแบบกฎเกณฑ์และบริหารจัดการสิ่ง
ที่เกิดขึ้นบนพื้นที่
 - การดำเนินการสร้างกลุ่มผู้ใช้งานให้เกิดขึ้น
 - การดำเนินการบริหารจัดการ จัดเก็บ และส่ง
ต่อของคุณค่าและข้อมูล
-
- **4 การเปรียบเทียบระหว่างธุรกิจแบบ
ดั้งเดิมกับธุรกิจแบบแพลตฟอร์ม**

ธุรกิจดั้งเดิมในกลุ่มผู้ผลิตจะดำเนินการ การ
จัดหาวัตถุดิบ การประกอบ การผลิต การจัด
จำหน่ายทำการส่งต่อกลุ่มผู้บริโภค ซึ่งธุรกิจแบบ
ดั้งเดิมจะมีลักษณะเป็นเจ้าของสินทรัพย์และ
ทรัพยากรเน้นกระบวนการทางอุปทาน (Supply)
การผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นกระบวนการ
ภายในของห่วงโซ่อุปทานส่วนแพลตฟอร์มจะเน้น
กระบวนการภายนอกของห่วงโซ่อุปทาน การสร้าง

และครอบครองกระบวนการในทางอุปสงค์ (Demand)

● 5 แพลตฟอร์มโมเดลธุรกิจ

ระบบนิเวศใหม่ของธุรกิจแบบแพลตฟอร์ม รูปแบบในการหารายได้มีหลากหลายรูปแบบ ส่วนมากจะเป็นการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากคุณค่าที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มลูกค้าหรือผู้ใช้งานตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป รูปแบบการหารายได้จะไม่มีผลต่อการลดจำนวนของการปฏิสัมพันธ์

ธและจำนวนกลุ่มลูกค้าหรือผู้ใช้งาน โดยมีรูปแบบของแพลตฟอร์มดังนี้

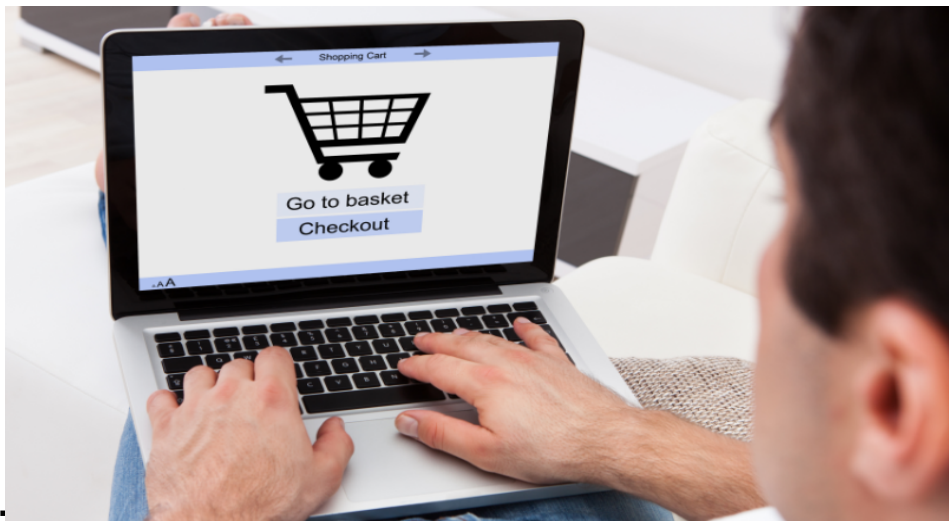
- ☐ รูปแบบที่ 1 โมเดลการแลกเปลี่ยนหรือ Marketplace
- ☐ รูปแบบที่ 2 การโฆษณา
- ☐ รูปแบบที่ 3 ค่าธรรมเนียมจากการใช้บริการ
- ☐ รูปแบบที่ 4 โมเดลทางระบบนิเวศ
- ☐ รูปแบบที่ 5 ระบบการเก็บค่าสมาชิก (Subscription)
- ☐ รูปแบบที่ 6 ฟรีเมียม (Freemium)

● 6 โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas)

การที่จะทราบรายละเอียดของกิจการว่า ประกอบกิจการอะไร ขายอะไร กลุ่มลูกค้าคือ

ใคร ค่าใช้จ่ายอะไร และอื่น ๆ ที่ดูแล้วทราบรายละเอียดของกิจการว่ามีการเชื่อมอะไรบ้าง ก็จะเป็นโมเดลทางธุรกิจ (Business Model Canvas) จะเป็นลักษณะของเทมเพลต (Template) โมเดลธุรกิจที่มีส่วนประกอบกัน 9 ด้าน ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้งานในกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ และได้รับความนิยมจากนักการตลาด และ SMEs ใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐาน แสดงแผนภูมิภาพ Business Model Canvas

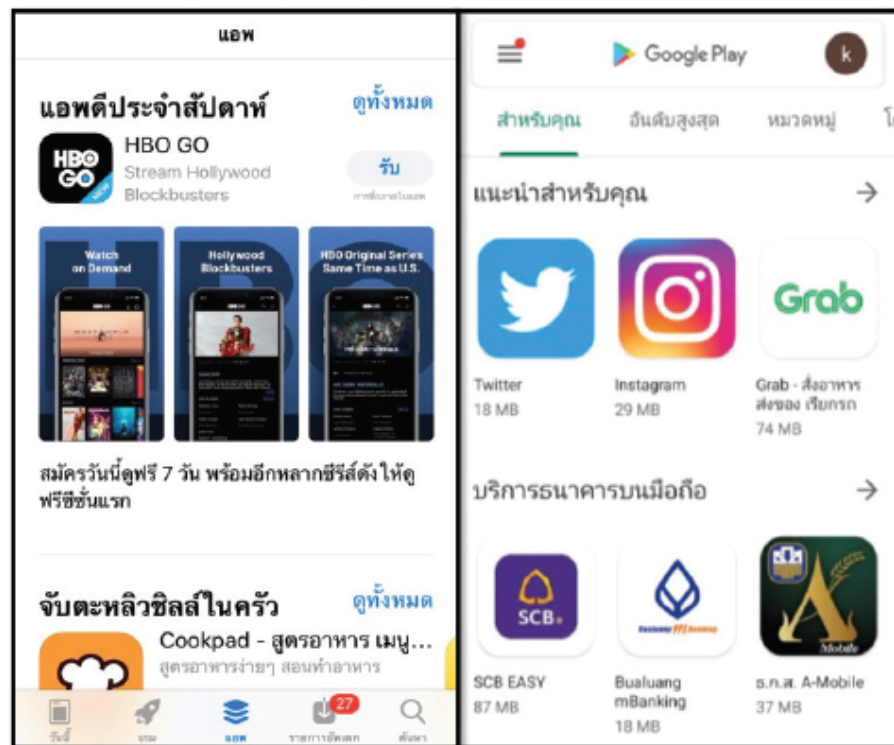
- 7 ธุรกิจการขอขายสินค้าและบริการในธุรกิจดิจิทัล

การซื้อขายสินค้าและบริการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญของธุรกิจและเป็นธุรกรรมในธุรกิจดิจิทัลด้วยซึ่งจะก่อให้เกิดรายได้เข้าธุรกิจ โดย

กลุ่มดัง(

- กลุ่มโมเดลการแลกเปลี่ยนหรือ Marketplace เช่น Grab Airbnb เป็นต้น
- กลุ่มโฆษณา เช่น YouTube Instagram Facebook
- กลุ่มค่าธรรมเนียมจากการใช้บริการ เช่น PayPal AliPay
- กลุ่มระบบเก็บค่าสมาชิก (Subscription) เช่น Netflix iflix HOOQ VIU
- กลุ่มฟรีเมียม (Freemium) เช่น Spotify Joox
- กลุ่มโมเดลทางระบบนิเวศ เช่น แพลตฟอร์มของ iOS และ Android

• 8 การชำระเงินออนไลน์

- การโอนเงิน
- กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Wallet)
- พร้อมเพย์
- บริการชำระบิลข้ามธนาคาร (Cross-bank Bill Payment)
- Mobile Payment

แบบฝึกหัดหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ตอนที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้

1.กลุ่มผู้แต่งผู้แต่งหนังสือที่มีชื่อว่า Platform Revolution ได้นิยามคำว่า Platform Business ว่าอย่างไร

ตอบ.....

2. เจ้าของแพลตฟอร์มจะต้องทำหน้าที่ในการเป็นผู้ที่จัดหาและอำนวยความสะดวกได้แก่อะไรบ้าง

ตอบ.....

3. แพลตฟอร์มโมเดลธุรกิจของ Platform Business มีรูปแบบได้แก่อะไร พร้อมอธิบาย

ตอบ.....

4. โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas) มีองค์ประกอบด้วยกันกี่ด้าน ได้แก่อะไรบ้างพร้อมอธิบาย

ตอบ.....

5. ต้นทุนในโครงสร้างต้นทุน (Cost Structure) มีหลากหลายประเภทได้แก่อะไรบ้าง

ตอบ.....

ตอนที่ 2 จง O ล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ธุรกิจ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่าอะไร

ก. Business

ข. Activity

ค. Manage

ง. Process

จ. Transaction

2. ข้อใดไม่เข้าพวกเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของแพลตฟอร์ม

ก. โครงสร้างต้นทุน

- ข. การวางโครงสร้างพื้นฐาน
 - ค. การดำเนินการสร้างกลุ่มผู้ใช้งานให้เกิดขึ้น
 - ง. บริหารจัดการสิ่งที่เกิดขึ้นบนพื้นที่
 - จ. การแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มคนหรือผู้ใช้งาน
3. ข้อใดเป็นรูปแบบแพลตฟอร์มโมเดลการแลกเปลี่ยน
- ก. Instagram
 - ข. LinkedIn
 - ค. Airbnb
 - ง. Youtube
 - จ. Shopee
4. ข้อใดเป็นรูปแบบแพลตฟอร์มการโฆษณา
- ก. PayPal
 - ข. AliPay
 - ค. Grab
 - ง. Instagram
 - จ. Facebook
5. Business Model Canvas มีองค์ประกอบกี่ด้าน
- ก. 7 ด้าน
 - ข. 8 ด้าน
 - ค. 9 ด้าน
 - ง. 10 ด้าน
 - จ. 12 ด้าน
6. ข้อใดไม่อยู่ในกลุ่มลูกค้า (Customer Segments)
- ก. ลูกค้าวงกว้าง
 - ข. ลูกค้าวงแคบ
 - ค. ลูกค้าชาจร
 - ง. ลูกค้าแบ่งกลุ่ม
 - จ. ลูกค้าประจำ

7. ข้อใดเป็นกระแสรายได้ (Revenue Streams) แบบการคิดค่าใช้งาน

ก. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง

ข. จากปริมาณการให้บริการอินเทอร์เน็ต

ค. การให้เช่าซื้อ

ง. การขายสิทธิการเป็นเจ้าของในสินค้าที่จับต้องได้

จ. การดำเนินการบริหารจัดการ จัดเก็บ และส่งต่อ

8. ข้อใดไม่ใช่ทรัพยากรหลัก (Key Resources) ใน Business Model Canvas

ก. วัตถุดิบของ

ข. บุคลากร

ค. ภูมิปัญญา

ง. การแก้ไข

จ. ค่าธรรมเนียมจากการให้บริการ

9. โครงสร้างต้นทุน (Cost Structure) แบบเน้นต้นทุนมีลักษณะอย่างไร

ก. ให้ความสำคัญกับการลดต้นทุนทุกครั้งที่มีโอกาส

ข. การสร้างคุณค่ามากกว่า

ค. การเสนอคุณค่าที่มีคุณภาพสูง

ง. ระบบการเก็บค่าสมาชิก

10. ข้อใดไม่ใช่ต้นทุนผันแปร (Variable Cost)

ก. ค่าน้ำ

ข. ค่าไฟฟ้า

ค. ค่าเช่าสถานที่

ง. ค่าน้ำมัน

จ. ค่าโทรศัพท์

ตอนที่ 3 จงเขียนเครื่องหมาย (✓) ถูก หน้าข้อความที่ถูกและเขียนเครื่องหมาย (✗) ผิดหน้าข้อความที่ผิด

.....1. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) เป็นรายจ่ายคงที่ของกิจการ ได้แก่ ค่าเช่าสถานที่ ค่าจ้างพนักงาน

.....2. ต้นทุนผลิตมากแล้วราคาถูกลง (Economy of Scale)

.....3. The Business Model Canvas มีลักษณะเป็นเทมเพลต สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีการแบ่งเป็นช่องย่อย 10 ช่อง

.....4. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) เป็นรายจ่ายคงที่ของกิจการ ได้แก่ ค่าไฟฟ้า

.....5. บริการชำระบิลข้ามธนาคาร (Cross-bank Bill Payment) เป็นระบบพัฒนาขึ้นมาเพื่อให้ผู้ใช้งานที่เป็นภาคประชาชนสามารถรับ-จ่ายเงินได้สะดวก

.....6. กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Wallet) จะอยู่ในรูปแบบของแอปพลิเคชัน ช่วยอำนวยความสะดวกในการธุรกรรมต่าง ๆ

.....7. รูปแบบ Mobile Payment ได้แก่ บริการ Mobile banking ของธนาคาร

.....8. แพลตฟอร์มของ iOS และ Android จัดเป็นกลุ่มระบบเก็บค่าสมาชิก (Subscription)

.....9. ต้นทุนแบบเน้นคุณค่าจะเน้นเรื่องการลดต้นทุนทุกครั้งที่มีโอกาส

.....10. การแก้ปัญหาเป็นส่วนหนึ่งของพันธมิตรหลัก (Key Partners)

ใบงานหน่วยการเรียนรู้ที่ 4.1 เรื่องธุรกรรมในธุรกิจดิจิทัล

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนทำการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับ “ความแตกต่างธุรกิจแบบดั้งเดิมกับธุรกิจแบบแพลตฟอร์ม” มีความแตกต่างกันอย่างไร มีความเกี่ยวข้องกับอุปสงค์และอุปทานลักษณะใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานหน่วยการเรียนรู้ที่ 4.2 เรื่องโมเดลธุรกิจ.

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนวิเคราะห์รูปภาพต่อไปนี้ว่าเป็นรูปใด จากนั้นให้นำคำข้างบนมาใส่ให้ถูกต้องตรงกับรูปภาพ

กลุ่มลูกค้า	การเสนอคุณค่า	ความสัมพันธ์กับลูกค้า
กระแสรายได้	พันธมิตรหลัก	โครงสร้างต้นทุน

Customer
Segments

Value
Propositions

Customer
Relationships

.....

.....

.....

.....

Cost
Structure

Revenue
Streams

Key
Partners

.....

.....

.....

.....

